

วิโรจน์ หมั่นเทพ 2552: สภาพและปัญหาการประเมินการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของครูผู้สอน
วิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนศรีจินดา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(วิจัยและประเมินผลการศึกษา) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์พิบูล เอกวางกูร, ค.ศ. 161 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในการประเมินการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาโรงเรียนศรีจินดา กลุ่มประชากรเป้าหมายในการวิจัยเป็นครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนศรีจินดาจำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การจัดหมวดหมู่และบรรยายข้อมูลในลักษณะความเรียง

ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนและการประเมินการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนและการประเมินการคิดวิเคราะห์ในระดับดี โดยเป็นตัวแทนโรงเรียนเข้าร่วมพัฒนาเครื่องมือกับผู้เชี่ยวชาญภายนอก การดำเนินการวัดและประเมินผลการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์โรงเรียนศรีจินดา มีการดำเนินการเป็น 2 กรณี คือ ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ 1 คน ที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนได้ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญภายนอกในการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้การคิดวิเคราะห์ การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัด การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน โดยยึดมาตรฐานและทฤษฎีการวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ แล้วนำเครื่องมือไปใช้ในการประเมินการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนผ่านการตั้งคำถาม โครงงาน การทดลอง และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน มีการประเมินทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียน ประเมินผู้เรียนทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม มีการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยเน้นการอธิบาย และมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนการสอนและพัฒนาผู้เรียน ปัญหาพบ คือ ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ 3 คน ซึ่งได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนและการประเมินการคิดวิเคราะห์เพียงครั้งเดียวและไม่ได้นำความรู้จากการอบรมไปปฏิบัติ มีการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้การคิดวิเคราะห์สร้างเครื่องมือ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนด้วยตนเองตามความเข้าใจ โดยนำมาจากหนังสือคู่มือครูหรือหนังสือวิทยาศาสตร์ทั่วไป ในบางครั้งมีการปรับเครื่องมือให้มีความเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน

สาเหตุของปัญหา ได้แก่ 1. การบริหารงานของโรงเรียนในการส่งครูผู้สอนวิทยาศาสตร์เข้าร่วมอบรมในด้านการสอนและการประเมินการคิดวิเคราะห์ยังไม่เพียงพอ 2. โรงเรียนขาดกลไกการกำกับติดตามครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ในการประเมินการคิดวิเคราะห์ผู้เรียนและขาดการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้การประเมินการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ 3. ครูผู้สอนขาดความตระหนักในการประเมินการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของผู้เรียน ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้จะกระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมการประเมินการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์และจัดส่งครูผู้สอนเข้าอบรม ตลอดจนกำกับติดตามต่อไป